

Бүхь ороонуудай пролетаринар, нэгэдэгтэй!

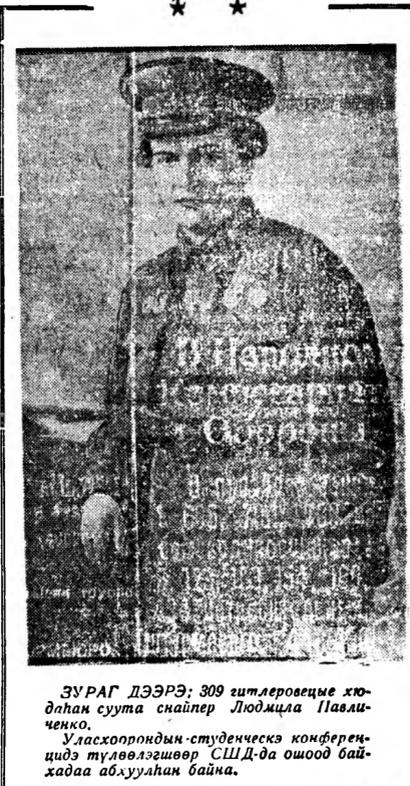
Бурят-Монголой ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Обкомой, БМАССР-эй Верховно Советэй ба ВКП(б)-гэй Улан-Удмын Горкомой орган

№ 278 (4090) 1942 оной ноябриин 25, среда Сэн 15 мунгэн

„Бидэнэр болбол советскэ газар дайдая гитлеровскэ бузар булайнаа сэбэрлэнэ шадаха ба сэбэрлэхэшье ёһотойбди“.

(Оборонын Арадай Комиссарай ноябриин 7-ой Приказһаа).

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 309 гитлеровские худанан суута снайпер Людмила Павличенко.

Колхознигууд, Сталинградидхидтал ажиллажа тарилгадаа түхээрзэл!

Мүнөөдөр хабарай тарилгада бэлдэхэд тадаар фронтовий нэгэ харын аймагтар шухала ажал эхлэхэе. Манай газарта даалбарнигууды БМАССР-эй Совнаркомой ба ВКП(б)-гэй Обкомой тогтоолой ёсоор, тэсэрхэй даалбарнигууды тус бүр аймагууд хүлээж абата.

Аймгынсажмонууд ба партиин айкмууд болбол тус тогтоод толигдсонхоо хойно хоёр үдэрэй хугацаан дотор хураарта даалбарнигууды колхоз, МТС бүхэндэ тогтоожо үгэхэ ба тэрэнэй хэлбэршөгвий бэлдүүлэлтын хүтэлбэри хантаха уялагтай. Тэрэнэлэн хүсөөгэй коммунистууд болон агитаторууд хадаа хабарай тарилгада бэлдэхэдэй нэгэ барые үнэтээрөө фронтовий ёсоор үнэтэригэни тулала ойгууламжийн олонхитын ажамые үргэжөөр дэлгэрүүлжэ зэргэтэй.

Ивүүлэй үедэ бүр жабахаланта армийнай аймагтар өтэ амжалтанууды олоһоор оложол байла. Оржоникитын бү Сталинградид оршондо немецүүдэй сая дивизионууды үй бутса сохожо, сухаруудан намжаба. Совинформбюрогой мэдээнууды уншахада манай фронтоньһоо өлбөгдэ дээрэ элибхи хүсэп нэмэпэ. Ноябрьн 6-дэ багш Сталингай хэлэбэн мэрэн үнэнүүд мүнөө бэлэн харгалжа байхадань. Үргэн нийтэ өөрингөө илгэдэшигүи хүсөөлэ үлэм ботгар эгигш найдажа, эрэлхэг баатарлигаар ажаллажа байхыгын гайхалтай бэш. Дайнц фронтан диллэлтэнууды үсэхэжэ, үлэнхэ похосууды сохихоор сохихо, бүрмөшөн үгэ хэцүү тулада энэ үдэрүүдтэ владага эршэтэйгээр ба эрэлхэгээр ажаллахынь советскэ хүн бүрэнхөө өргилжэ.

Ажалай темпын болон жаг заршамы өсөөхтө шье буларуудангүи, харин удам хатуу, удам шагга болгохын түлөө бүхь советскэ аштарат. Изагага сүмт ба прокуратурын органууд советскэ саяан хуулинууды хамтар сэмжэжэ, шаггаар ба түсэбтэйгээр ажаллаха үүрэгтэй.

СССР-эй Фронтоньһоо нүхэр Бенедиктов намар-үбээлэй забаралгада дошоо обороор бэлдхэд, гүрэнэй өөри болохо хүлээ-ажалын машина, зэрэ-зэбэгүүнэ гутажа жэбэрүүлжэ ба журам эхилхигээр ажаллажа байханын түлөө Ижевскта обалтын Гусевскэ МТС-эй директор нүх. Сичев ба адалаша механик нүх. Вязов гэгшэжэ хатуу выгөөр сонсехо. Энэ хадаа забаралгытэ адалай ношор абуулажа байсан Эдлин, Кабанский болон марайшы өлбөхи бусад хэдэ-хэдэн МТС-үүдэй хүтэлбэрлэлшэдтэ хануулаа хургаал боложо үгэхэ байна.

Республиканы түрүү артельүүд едон жэл элдэн газаринда хүрхине элэрүүлэн үтгэжүүлхын тулада нэг шэбхэ адхан таража, үнэбэ, шу-буунай арга, фискал сугуулажа эхилэ. Эртэнбэ би байхан шүргэ халханууда тараан таблжа, саба тогтоолгытэ хэ-хэвэгүи хуули мэтээр бөө-лүүдхэ хэлэгтэй. Ноябрьн 25-һаа декабриин 25 хүртэл 1.500.000 шүргэүүнэ дэвчлэн бэлдэхэдэ 144.000 гектарта саба заагагүи тогтоохо хэрэгтэй.

Хабар болтор аналда Борейнууда агалга байнаар эйнаа арбаны дахин үрдэгүи галн хэргээр ба дабарнигүи загалнууды зарим ар-тельүүдтэ түрүүлгэһинээр гаргажа, зэрэ-зэбэгүү-тэ забаржа эхилэхэньгүи байлаар. Тийгэжэ бай-наар урда жэлүүдтэ ольһото манжачүүт, зэрэ-зэбэгүүнэ забаржа амлалтагүи абилгада бэйлэй. Забаралгытэ өгөөл энэ үдэрөө хойно бөгшэ дэ-лгэсатгаар дэлгэрүүлжэ гэгшэнь мүнөөдөрэй аргата болоно.

Оршото кудыттануудтай процентын тэмжэе түсөөр хаваагилатай 11,3 процентын орондо 12,6 процент хүртэр үрэгдэхэтэй хажта, манай республиканы колхознуудай механикүүнэ хүсэнигүи нэмэгүй гэгшэ. Энээн дээрнээ эбэртэ үхэрүүд болон буха саянууды, морцын үнэлэгчэ нэмжэ бүрхэжэ, хомут тоногууды хурга хэмжээгээньгүи үс-сэтбэлэхэдэ асууданууд маша өхэ удхашанартай болоһоньшэ элгтэ.

БМАССР-эй Верховно Советэй президиумдэ

Ноябриин 20-до ССР Союзай Верховно Советэй Президиумай даалгабарар БМАССР-эй Верховно Советэй Президиумай түрүүлгэһин нүхэр Г. А. Пиденска болжэ немецкэ булимтарашадта эсэргүү төмөлдэй фронт дээрэ Командованингад дайшалхы даалгабарнигууды жэшээтэ байнаар дүүр-гэхэ зуураа баатаршалга ба эрэлхэг зориг гарга-лхайнгаа түлөө СССР-эй Верховно Советэй Президиумай Указаар шагнагдаһан, колхатрук Циценко Жан Жамьяновичта Улан Тугай орден баруула. Шагнал баруулаһангаа бүлгээр, нүхэр Пиденска шагнагилгышэ амаршаһан ба нээтэ шаг-нал абалга болбол угунэй өхэ оройой амгалан байн байхын талаар тэрэнине салгантын хүтэлбэригтэ зоригжуула байхандар найдаһана мэдүүлэ. Шагнал абал ба амаршалга дуураг байхадан нүхэр Циценко Жан Жамьянович болбол ивэлдэ болоһон дээрээлэ аргата бүү баянжа сэтэ байдаһан-да хабаадаха аргата болоһон тула, немецкэ фа-шистууды бутса сохихэ хэрэгтэ тымтэ энэ бээе хайрлангүиөөе ажаллажа, фронтдо тундлахэ гэг-шэ үлгэжэ абата.

Бүүлэй часта Сталинград городой оршондо манай сэрэгүүдэй амжалтата довтолго

Сталинградта орохо замууд дээрэ байхан манай сэрэгүүд нарын үдэрүүдтэ немецко-фашистскэ сэрэгүүдтэ эсэргүүсэп довтолгодо оробо. Довтолго болбол хоёр зүгтэ: Сталинградид баруун-хойноо ба урдаһаа эхил-хэн байна. Манай сэрэгүүд дайсанай хамгаалгын ли-ниге Сталинградид баруун хойно (Серафимовичын оршондо) 30 километртэ ба Сталинградһаа урда-20 километртэ сү-мэ сохөөд, гурбан үдэр соо болоһон хатуу шагга байлда-нуудта дайсанай эсэргүүсалты дабан 60-70 километртэ урдаһаа даһина. Манай сэрэгүүд Донов эүүн эрье дээрэхэ БАЛАХ городы, КРИВОМЪЗГИНСКАЯ (Советскэ) станцие, АБГАНЕРОВО станица ба городы эзэлбэ. Тийн, Довноо эүүгээр байхан дайсанай сэрэгүүд хангажа байхан хоёр гүмэр зам тавалгадан.

Манай сэрэгүүдэй довтолхо үедэ дайсанай зургаан ябган сэрэгэй ба нэгэ танкова дивизи бүтэ сохигдоо: Дай-санай 7 ябган сэрэгэй, 2 танкова ба 2 моторпозовино ди-визионууд ехэхэн гээлтэдэ оруулагдаба. Гурбан үдэр соо болоһон байлдаануудта 13.000 хүн илендэ абтаһан ба 360 өхэ бүү булян абтаһан байна. Тэрэнэлэн угаа олон пулемет, миномет, выгөөкэ, автомашина, номо хэрэгсэлүүдтэй, зэбсэгжэлгэ ба дээс хоолтой олонтоото склад булян абтаа. Трофей бүридхэг-дэжэ байна. Дайсан болбол байлдаанай болоһон газар дээрэ сол-дат ба офицерүүдэйнгээ 14.000 гаран үхээрүүдэ орхё. Генерал-лейтенант нүхэр РОМАНЕНКО, генерал-майор нүхэр ЧИСТЯКОВ, генерал-майор нүхэр ТОЛБЪЯИН, ге-нерал-майор нүхэр ТРУФАНОВ, генерал-лейтенант нүхэр БАТОВ гэгшэдэй сэрэгүүд байлдаануудта шалгаран гараба. Манай сэрэгүүдэй довтолго үргэлжэлээр. СОВИНФОРМБЮРО.

Бүүлэй часта Манай сэрэгүүдэй довтолго үргэлжэлһөөр

Ноябриин 23-ай туршада манай сэрэгүүд довтолгодо үргэлжлүүлжэ, бэрүүн-хойто шэглэлдэ 10-20 километр урагша да-шаад, Чернышевская ба Перелазская гэд-дэг городууды, Подозвиский гэдэг нотагы эзэлбэ. Сталинградһаа уда манай сэрэгүүд 15-20 километр даһинаа, Тун-утова ба Аксай гэдэг городууды эзэлэ, Плендэ абта-

Нан хувуудай ноо ноябриин 23-ай үдэрэй дүүрэхэ тээшэ 11 мянган хувуудээр нэмэ-жэ, мүнөө 24 мянга болобо. Бүхь дээрээ бу-лагдан абтаһан трофей ноябриин 23-ай үдэрэй дүүрэхэ тээшэ 657 өхэ бүү, 8.262 автомашина, түмэр харгын 1.200 вагон, 2.625 пулемет, 32 бүтэн самолет, 35 бүтэн танк, мүнөө дээрээ бүридхэгдэһинэй олон тоо-то гар бүү ба номо хэрэгсэл болоһон бай-гаа, 70 самолет, 157 танк, 185 өхэ бүү үгы хэгдэбэ. Ноябрьн 23-да байлдаанай болоһон га-зар дээрэ дайсан болбол солдат ба офицер-нүүдэйнгээ 12 мянган үхээр орхон байна. СОВИНФОРМБЮРО.

Бурят-Монголой ажалшад баатар Улаан Армингаа илалты ажалай амжалтануудаар угтана

Бүри найнаар хүдэлмэрлхэл

Социалистическэ Бурят-Монго-лой хүдэлмэришэд, колхознигууд, советскэ интеллигенци ба бүхь алгашад Сталинград городой ор-шондо баатар Улаан Армин хэжэ байгаа амжалтатай довтолго тухай мэдээсэлнь Бурят-Монголой хүдэлмэришэд колхознигууд ба со-ветскэ интеллигенци аймагтар балгатагаар угтаба. Үсэгэлдэр Улаан-Удмын мельком-бинатай эрэгтэй ба өмөтэй хүдэл-мэришэд митинг дээрэ суглагдаба. Тэндэ партийна органициин сек-ретар нүхэр Лучин гэгшэ манай Улаан Армин угаа өхэ амжалта туйлажа байхан тухай суглараша-татта хөөржэ үгөө. Ингэжэ хэлгэһинэй хүлгээр нү-хэр Лучин болбол хатуу зориг-тойгоор байнаар хүдэлмэришэе бүхь хүдэлмэришэе урлалба. Элдэ үгэ хэлэбэн Ехэ тээрмын

Нэмэлтэ продукци бүтээдэг болохонь

Үсэгэлдэр Улаан-Удмын Муханай комбинатай арша элгээг ба дэг-гэд өдөг цехтэ болоһон митинг дээрэ ВКП(б)-гэй ЦК-гэй партиог-нүхэр Невижин гэгшэ Сталингра-дай оршондо геронтскэ Улаан Армин амжалтатай довтолго хэ-жэ байхан тухай мэдээсэл хэбэ. Арсаан мэтэ хүсэтэй баатар улаан боовчуднай дайсаные хла-нама сохихо, советскэ газар дайлаа гитлеровскэ бузар булай-нуудһаа сэрбэжэ эхилэ гэбэн баатар мэдээсэлнь нүхэр Нев-ижинэй дамжуулан хэдхэнэ тэнгэ сугларашад аймагтар хүдөгөөр угталаһа байна юм. Тус цехын станковка нүхэр Овсянникова гэгшэ ингэжэ хэлэ-бэ: —Иваг түрэл Улаан Арминнай

Улаан Армин Жуковскийн нэрэмжэтэ Ленинэй орденго Агаарай-сэрэгэй академин профессорүүдтэ РСФСР-эй хүндэтэ нэрээрэгнүүды олголго

Наука ба техникын талээр гайхамшата габьяа туйлаһангай түлөө РСФСР-эй Верховно Совет-дэй Президиумай указаар РСФСР-эй наука ба техникын габилата

агаарай сэрэгэй академин про-фессор, бригаднор—В. ГОЛУ-БЕВТО; техникческэ науки кан-дидат, Улаан Армин Жуковскийн нэрэмжэтэ Ленинэй орденго ага-

БМАССР-эй Совнаркомдо ба ВКП(б)-гэй Обкомдо

Хабарай тарилгада бэлдэхэлгээр фронтовой нара үнгэргэхэ тухай

БМАССР-эй Арадай Комиссарай Со-вет ба ВКП(б)-гэй Обкомой Бүрө болбол р-привольномууд, ВКП(б)-гэй райкомууд, МТС-үүдэй директорууд ба колхознууд, нүүдэл начальнигууды багын үе соо до-роондо ажаллаһан даалбарнигууды дүргэ-жэ үлгэһэн энэ оной ноябриин 23-һаа декабриин 25 хүртэр хабарай тарилгада бэлдхэд фронтоньһаа үнгэргэхэ гэжэ тогтообо: 1) 720.000 марга шэбхэ гаргаха; 2) 1.200 тонно үнэбэ суглуулаха; 3) 450 тонно шубуунай аргал суглуулаха; 4) 2.550 тонно фекали суглуулаха; 5) 144.000 гектарта саба тогтохо; 6) саба тогтоо ны түлөө 1.500.000 харша районудта хубаарилан хэжэ. ҮРЭНЭЙ БА СТРАХВОЧ ФОНДУУДЫ БАЙГУУЛАГА: а) ороһото-бөбөво культурануудаар ба мүн хартааха овошь ба т-хиче-

сэ культурануудаар үрэнэй ба стра-хой фондууды хүсэд байгуулаха ба сор-татомо хэжэ; б) ороһото-бөбөво культурануудаар рай-онуудта хубаарилан 893 000 центнер хэм-жэтэй үрэнэй ба страховой фондуудай ургиха шанарынь шалгахэ. МТС-үүд БА КОЛХОЗУУДААР ТРАКТОРУУД БА ХҮДӨӨ АМАХЫН МАШИНАНУУДЫ ЗАБАРИЛГААР: БМАССР-эй СНК ба ВКП(б)-гэй Обкомой Бюрогой энэ оной ноябриин 18-ай тогтоо-луур байгуулагдаһан энэ жэлэй 4-дхи квартал соо МТС ба колхозуудаар забар-илалдаха тракторнууд-ба хүдөө-ажалхын машинануудай забарилгытэ дүүргэхэ. МТС-үүд БА КОЛХОЗУУДААР ТРАКТОРУУД БА ХҮДӨӨ АМАХЫН МАШИНАНУУДЫ ЗАБАРИЛГААР: Улаан-Удэ городой райсоветүүд ба ВКП(б)-гэй райкомуудта городой эноо соо байхан тувалбарин бүхь ажахинуудаар барые үнгэргэлгы эхилдхэ гэжэ дурд-хадгаба. Хүдөөгэй зонотохи тувалбарин ажахинуудаар барые эхилдхэ ВКП(б)-гэй райкомуудта даалгаха. Барын даалгабаринууды болзор соонь ба эрхын шаанартайгаар үнгэргэлгы хан-гахэ политико-нигтын хүдэлмэрине колхоз-нигууд, МТС-эй хүдэлмэришэд ба албахаар-шадай дунда абуулахынь ВКП(б)-гэй рай-комууд ба МТС-үүдэй политогдонуудай начальнигуудта дурдхадгаба.

Оборонын Арадай Комиссаридта

1. 695, 700, 709-дхи У-2 хэмэ һүнийн бом-бардировщицуудай, 26, 123, 153, 154, 180, 273, 434-дхи истребительнүүдэй, 238-дхи штурмовой ба 44, 150, 514-дхи бомбардировщицуудай авиацион-но полкунууды гвардейскэ болгон шиздхэн бай-гуулаха тухай.

Немецкэ булимтарашадта эсэргүүсэп өсгө оройонгоо түлөө байлдаануудта баатаршалга ба эрэлхэг зориг, жаг заршам ба эмхэтэй ябадаа гаргаһангаа түлөө, личнэ составһангаа геронж гаргаһангай түлөө дурсалгадан полкунууд гвар-дейскэ полкунууд болгогдон шанэдхэн байгуулагдаа гэбэл:

- 1. 1-дхи һүнийн бомбардировщицуудай авиационно полк—22-дхи һүнийн бомбардировщицуудай гвардейскэ авиационно полк болгодоо—полкын командир подполковник ДОПЧЕНКО Семен Алексеевич.
2. 695-дхи һүнийн бомбардировщицуудай авиационно полк—23-дхи һүнийн бомбардировщицуудай авиационно полк болгодоо—полкын командир майор ЮДИН Николай Дмитриевич.
3. 700-дхи һүнийн бомбардировщицуудай авиационно полк—24-дхи һүнийн бомбардировщицуудай гвардейскэ авиационно полк болгодоо—полкын командир майор ЯХИНС Иосиф Семенович.
4. 709-дхи һүнийн бомбардировщицуудай авиационно полк—25-дхи һүнийн бомбардировщицуудай авиационно полк болгодоо—полкын командир майор ХОРОШИХ Михаил Гаврилович.
5. 26-дхи истребительнүүдэй авиационно полк—26-дхи гвардейскэ истребительнүүдэй авиационно полк болгодоо—полкын командир Советскэ Союзай Герой майор ПЕТРОВ Георгий Георгиевич.
6. 123-дхи истребительнүүдэй авиационно полк—27-дхи гвардейскэ истребительнүүдэй авиационно полк болгодоо—полкын командир подполковник МИЩЕНКО Филипп Михайлович.
7. 153-дхи истребительнүүдэй авиационно полк—28-дхи гвардейскэ истребительнүүдэй авиационно полк болгодоо—полкын командир Советскэ Союзай Герой подполковник МЯГОЛОВ Сергей Иванович.
8. 154-дхи истребительнүүдэй авиационно полк—29-дхи гвардейскэ истребительнүүдэй авиационно полк болгодоо—полкын командир подполковник МАТВЕЕВ Александр Андреевич.
9. 180-дхи истребительнүүдэй авиационно полк—30-дхи гвардейскэ истребительнүүдэй авиационно полк болгодоо—полкын командир майор ХЛУСОВИЧ Иван Михайлович.
10. 273-дхи истребительнүүдэй авиационно полк—31-дхи гвардейскэ истребительнүүдэй авиационно полк болгодоо—полкын командир майор СУВОРОВ Иван Павлович.
11. 434-дхи истребительнүүдэй авиационно полк—32-дхи гвардейскэ истребительнүүдэй авиационно полк болгодоо—полкын командир Советскэ Союзай Герой майор КЛЕЩЕВ Иван Иванович.
12. 288-дхи штурмовицуудай авиационно полк—33-дхи гвардейскэ штурмовицуудай авиационно полк болгодоо—полкын командир майор ВАСИЛЬЕВ Степан Михайлович.
13. 44-дхи бомбардировщицуудай авиационно полк—34-дхи гвардейскэ бомбардировщицуудай авиационно полк болгодоо—полкын командир подполковник КОЛОКОЛЬЦЕВ Михаил Николаевич.
14. 150-дхи бомбардировщицуудай авиационно полк—35-дхи гвардейскэ бомбардировщицуудай авиационно полк болгодоо—полкын командир майор НОВИКОВ Василий Андреевич.
15. 514-дхи бомбардировщицуудай авиационно полк—36-дхи гвардейскэ бомбардировщицуудай авиационно полк болгодоо—полкын командир майор ЛЮБИМОВ Павел Семенович.
Шэглэн байгуулагдаһан полкунуудта Гвардейскэ тугууд баруулагдаха.

